

Fourier-en analisia. Winplot-ekin egiteko ariketak

Winplot eta Excel programak erabiliz egiteko ariketak

1 Fourier.wp2 eta espektroa.wp2 fitxategiak erabiliz

1.1 Erabilera

Fourier.wp2 fitxategia ireki. Menuan Anim->Ventana dependiente aukeratu. Irekiko den leiho dependentean, Archivo->Abrir aukeratu eta espektroa.wp2 programa kargatu. Modu honetan bi programek A , B ,... aldagaien balio berberak erabiltzen dituzte. Fourier.wp2 programaren bidez Fourierren koefizienteak kalkulatzeko dira, A , B , C ,... aldagaietan gordetzen dira eta polinomio trigonometrikoa adierazten da. espektroa.wp2 programarekin espektro diskretuaren lerroak automatikoki azaltzen dira.

Fourier.wp2 programan sartuko dugu:

- Funtzio periodikoa $FUN(X)$. Editatzeko: Ecu->Definir Función
- T aldagaian $FUN(X)$ puntzioaren periodoa.
- inventario deitzen den lehioan, $y = fun(x)$ funtzioa aukeratuko dugu eta eremuan $[-T/2, T/2]$ tartea sartu.
- N aldagaian, harmonikoaren zenbakia sartuko dugu.
- a_0 kalkulatzeko, aukeratu Una->Integración->Integrar $f(x)$ dx (edo <F7> sakatu), aukeratu altzairu(x) funtzioa eta $[-T/2, T/2]$ tartean integratu.
- a_n kalkulatzeko, aukeratu Una->Integración->Integrar $f(x)$ dx (edo <F7> sakatu), aukeratu an(x) funtzioa eta $[-T/2, T/2]$ tartean integratu.
- b_n kalkulatzeko, aukeratu Una->Integración->Integrar $f(x)$ dx (edo <F7> sakatu), aukeratu bn(x) funtzioa eta $[-T/2, T/2]$ tartean integratu.
- Aukeratutako aldagaietan Fourierren koefizienteak sartuko ditugu. (1) taulan Fourierren koefizienteak adierazteko aldagaiak azaltzen dira:

a_0	a_1	b_1	a_2	b_2	a_3	b_3	a_4	b_4	a_5	b_5	a_6	b_6	a_7	b_7
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	O	P

Taula 1: Fourierren koefizienteak gordetzeko aldagaiak

Programak $FUN(X)$ funtzioaren Fourierren seriearen lehenengo zortzi gaiei dagokien polinomio trigonometrikoa adieraziko du.

1.2 Egin beharrekoak

Kalkulatu $FUN(X)$ funtzioaren Fourierren koefizienteak eta grafikoki adierazi polinomio trigonometrikoa eta bere espektro diskretua.

2 FFT.wp2 programa eta FFT.xls kalkulu-orria erabiliz

FFT.xls kalkulu-orriak $T = 2\pi$ periodoko ondorengo sinale periodikoaren balioak simulatzen ditu (maiztasuna $F = 1/(2\pi)$):

$$F(t) = -1.23 + 2.5 \cos(t) - 1.6 \sin(t) + 2.7 \cos(2t) + 1.87 \sin(2t) - 0.45 \cos(3t) \\ + 3.65 \sin(7t) + 1.23 \cos(15t) - 0.97 \sin(15t) \quad (T = 2\pi, F = 1/(2\pi))$$

Ikus dezakezunez $F(t)$ funtzioak 2, 3, 7 eta 15.ordenako harmonikoak ditu. N -ren balioa sartuko dugu eta $F(tr)$, $r = 0, \dots, N-1$ balio laginduak lortuko dira (gogoratu N -ren balioak 2-ren berredura izan behar duela). N balio hauen DFT kalkulatzeko FFT erabiliz, ondorengoa egin:

1. Aukatu Herramientas->Análisis de datos->Análisis de Fourier

2. Irekiko den leihoan:

- Klikatu Rango de entrada. $F(t)$ -ren N balio laginduen blokea aukeratu.
- Opciones de Salida-n Rango de salida laukia aktibatu eta klikatu gelaxka bat nondik Excelex DFT-ren balioen zutabea kokatu behar den. Gure kasuan, D10 gelaxka aukeratu.
- Klikatu Aceptar.

Zutabeen, D10 gelaxkatik aurrera, $N/2 + 1$ balio konplexuak agertuko dira: Yk , $k = 0, \dots, N/2$. Egia esan, Excelele Yk -ren N balio erakusten ditu, baino lehenengo $N/2 + 1$ balio soilik erabili behar ditugu, besteei gainerako informazioa ematen digute. Errotulua duten zutabeetan kalkulatzen da:

- $Re(Yk) = Yk$ -ren zati erreala
- $Im(Yk) = Yk$ -ren zati irudikaria
- ak , bk = Fourier-en koefizienteak
- $modulua = k$. harmonikoaren anplitudea

Kalkulu-orria erabil daiteke ere Yk -ren $N/2 + 1$ balioetatik, IDFT-ren bidez, $yk = F(tk)$ $k = 0, \dots, N - 1$ balioak berreskuratzeko. Leio berberan Herramientas->Análisis de datos->Análisis de Fourier, Transformada inversa laukia aktibatu, sarrera gisa Yk balioak dituen blokea aukeratu, eta emaitza kokatzeko $IDFT(Yk) = yk$ errotulua duen zutabea.

2.1 Egin beharrekoak

1. Seinalea lagindu $N = 4$, $N = 8$ eta $N = 16$ kasuetan. Kasu bakoitzean DFT Fourier-en koefizienteak kalkulat. FFT.wp2 Winplot programa ireki eta hiru polinomio trigonometrikoak grafikoki adierazi (FFT.wp2 programan $F(t)$ -ren grafikoa azaltzen da).
2. Suposa dezagun badakigula seinaleak 15. ordenarainoko harmonikoak dituela. N -ren balio aproposa aukeratu, $F(t)$ -ren balioak lagindu eta Fourier-en koefizienteak kalkulat. Lortutako koefizienteak eta $F(t)$ -ren benetako koefizienteak kalkulat.
3. $F(t)$ -ren balio laginduak berreskuratu IDFT erabiliz.